

NAČ DÁL TEN KVĚT MĚL BY KVĚST

NAPSAL

JAN MORÁVEK

ILUSTRACE
MICHAL CETKOVSKÝ

TISK
LEPOR KUTNÁ HORA

2010

NAČ DÁL TEN KVĚT MĚL BY KVĚST

Nač dál ten květ měl by kvést
ptej zemského se popela.
Hleď té pláně, zřít ji musíš
i když dřív si nechtěla.

Nač ti bude vůně květu
v rozvířeném prachu cest?
Nač bys chtěla utrhnout jej?
Kam bys chtěla pryč ho nést?

Ponech v mysli pohřbeného
těžko stonek bude stát
těžko vzejde, byť bys lila
vody v místo nastokrát.

Zapěj třebaš ódu na něj
a co popelem se bude plést
přemítej, jaký to důvod
nač dál ten květ měl by kvést?

TAM VENKU

Tam venku za oknem
vrožený vzdušný kal
v něm ptactva matný hyb
v rybníce leklých ryb
a dub co kdysi stál
tam v parku opodál
se poschle odevzdal.

Bohaté vinice
sklidil ten prašný vír
vyrvané s kořeny
kopce jich zbořeny
Ni ten trs, pozbylý pýr
neuzavřel s vichrem mír.

Rozlitá mračna se
proháni nebes tmou
rachotem bouřící
zemi tne po líci
a rozhání koček dav
co obsadil zdechlý splav
kde v úbočích kamenných
smrtí tam znavených
ryb, žab - popravených.

Hladinou potoka
řine se krve skal
plačící puky v ní
znavení tiše sní
o kraji netknutém
člověkem netnutém.
O kraji snění
jehož už není.



QX 2010

ČLOVĚK

Je to kruté
je to smutné
je to jistě k pláči
kam se kdysi daný výkrut
zeměkoule stáčí.

Mělo to svůj řád i smysl
po tisíce staletí
bohužel však člověk dospěl
v pravé zemské prokletí.

Prokletí, jenž padne všude
kam ta lidská noha
zapomněli lásku, soucit
zapomněli boha.

Smutek pne se krze lesy
smutek pne se ceze hor
smutek pne se po dně moří
ach, ký to zemi boří tvor?

Člověk

HLOUPÍ NEPROHLOUPÍ

Kdyby člověk chytrý byl
ach, to by si žil.
Chladnou zimní vestu by svým
sluncem rozmrazil.

Kdyby člověk chytrý byl
ach, to by si žil.
Rozvodněnou řeku by svou
mocí vysušil.

Kdyby člověk chytrý byl
ach, to by si žil.
Se svou živou injekcí by
navěky tu hnil.

Kdyby člověk chytrý byl
ach, to by si žil.
Nemusel by bát se, že by
hlupce porodil.

Kdyby lidé hloupí byli
to bychom se měli.
Pod živoucím hvězdným nebem
projít bychom směli.

NAČ

Nač té krve zarudlé
v dlaních našich rozmarů.
Nač těch střepin zaražených
v hlavách našich nezdarů.

Nač jen slepý nářek těl
po všech vřavách bojů.
Nač ten hlásný pokřik v našich
rukou krutých strojů.

Nač trestat naše syny
za vrub naší vlastní viny.

ONA LEŽ

Kdo pravil onu lež všech lží
ká to zrada odvěká
kdo vyslal falešnou tou cestou
nebohého člověka.

Čí slova spředená v ten brak
v nůši lživých plků
a těch na pravdu skoupých slov
kolik polklo krků.

Však nemuselo falše dovnitř
úst se hrubě dolat
rádi naplnili jsme si
našich dutých volat.

Jak hloupé je mi tímto stavem
pojďme volata svá obrátit
zvu vás, pojďte lež - tu hravou
mrchu raděj vyzvrátit.

BOJ SE BOJ

Boj se dne a boj se noci
Istivé dítě člověčí
samotný a bez pomoci
protrpíš své bezvděčí.

Až vybledlý stín tvůj šedý
ukryje se za roh dne
poté tvoje tělo mstivé
ledový žár obepne.

V poutech mrazu ocitneš se
bezmoc vstoupí do tebe
při závanu křeče zuby
tvoje rvou se o sebe.

Snad dočkáš se jitra živý
a pak nechť s tebou k počtě
slunce, které zardousí tě
neplač, už je pozdě.

ZEMĚ KAT

Kůl ze spod hranice
přeci již pevně stál
zástupy dalších v hůr
jak špice ctnostných skal
a plamen zkázy
ku podpalu směle zrál.
Zrál a čekal na podpal.

Ted'.

Teskně se roztančil ohní bál
a spodek hranice smutně vzplál
větřík si s plamínky libě hrál
a stále výš a výš je zval.
Čím dál výš je bral.

A tam kousek za ohněm opodál
postával nehnutě, jako král
ten co jen ztěží by se kál.
Jen stál tam jako král.

Byl to kat co zažehnout hranici dal.
Jen sám pro své blaho aniž by se ptal.
Její osud do rukou svojich vzal.
Tak drze osud její vzal.

A jen tam tak stál
a zhoubně se smál
jak sebeúctu jí plamenem sňal.
Když zavelel na podpal.

PODETLÝ ŽIVOT

Vzdor první vločky padlé
byl vzdorem zimy posledním
víc nevstoupila v místa naše
kraj snil jen lístkem okvětním.

Víc plál jen žhavý knůtek nebes
svým tancem páčil den
ký povychladl zády k stepu
když se stočil jen.

Vod žilky více nemrzly
stál splavu šum jen hrál
víc nemrsklo hladinou plavce
co zimního by skla se bál.

I ten sličný stromů sad
tam ukryt lupen za lupen
již netřáslo se holých jindy
víc nebyl nikdy odlupen.

Honosným korábům moří
ledové plachty vlály
rozlehlé paluby, stěžně jim
žárem tím nezměrným nadobro tály.

Pot lidských čel
se párou hned v nebe dral
k sobě ho zažehlý
vládce toužebně zval.

A co srdce mělo
se zavřelo pode zem
popřejme dobrého
těm v životě podetlém.

V KVÍLECH SE HROBÍ

V kvílech se hrobí
pod přetěžkým kamenem
hlavy se zubí
bezstarostným úsměvem
a statný sadu král - kříž hrobky
směle stál
a strážil koho pode paty
k opatření vzal

V kvílech se hrobí
tou zahradou kamene
zuby se vtírají
do kosti ramene
a každý, kdo kdy byl
co život z sebe smyl
tu kvílí smrti vstříc
beze hrdla, beze plic
a rád, že statný kříž
ač stojí sebevýš
ho pojal pod svůj šat
kamenný, rozevlát.

V kvílech se hrobí
pod soudcova ornátu
divokým rozsudkem
úderem pařátu
jenž stvrdil porci zla
ká svými oky obepla
kovaným řetězem pekelným zem.
Budete stíženi! Volá se všem
z hrobu pod sirnatým deštěm.

V hrobech se kvílí
v té revanši nebe
umrlí vítají
zrovna tak tebe.

PŘED SOUDEM

Kdyby jsme nazí stanuli
před soudem pro hříšné
nezazněl by rozsudek spravedlivý
dnes, ani přespříště.

Však kdyby nás soudit měl Bůh
dostaneme doživotí.
A kdyby matka příroda
dostaneme trest smrti.

SMRTI MÁ

Smrti má
já volám tebe.
Cítím - voní
as mne honí
odestlané nebe.

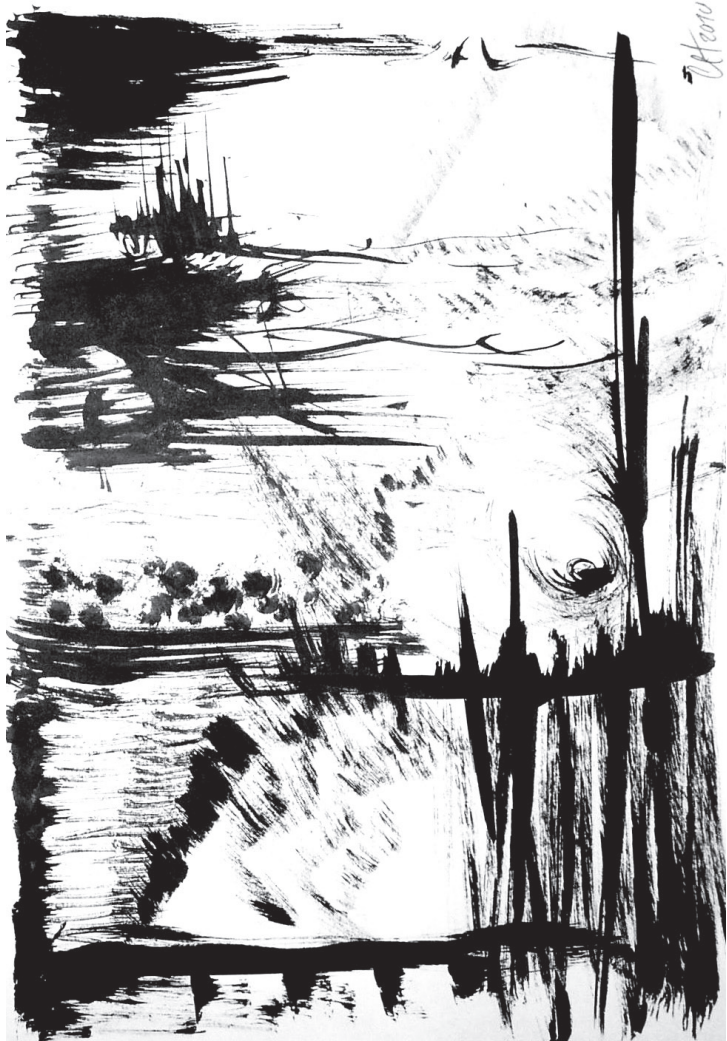
Smrti má
toť můj ten hlas.
Tvář mi bledne
taky šedne
dodnes tmavý vlas.

Smrti má
však ty mne znáš.
Každou nocí
divnou mocí
se mi zdáš.

Smrti má
vím že se neptáš.
Jen mi hlavou
píseň kolébavou
tiše šeptáš.

Smrti má
jak ty mne vbízíš.
Ze spod ruče
do náruče
si mě vklížíš.

Smrti má
ach, ty vrchole života.
Kol se honí
- jak ti voní
má podzemní shnilota?



NEJSME

Jsem jen pouhý obal
tenká slupka zbytek balící
v nevhlednou to konzervu v níž
jedno srdce vrtící.

Krom ho srdce, plíce
pohozené vedle hned
mozek a pár k žití jiných
potřebných to propriet.

Rychlostí vše ubaleno
v neúprosnou nahotu
zařazeno k frontě smrti
napospas to životu.

Jsem jen pouhý kus
další článek toho stáda
do něhož bůh s matkou zemí
zbloudilé naděje vkládá.

Prý, že býti mírem máme
milovat se, ctít
že prý býti klidem máme
že prý máme žít.

Toť však dávná slova mdlá
skrytá v prachu chudoby
my vynašli jiných tvarů
vzešlo nové podoby.

Kráčíme si nevnímaje
v novodobé chudobě
se vším co jen chvíle dává
k naší vlastní záhubě.

Jsme tu časem, pouze na čas
a jakkol bychom snili
nejsme, i když chováme se
jak kdybychom byli.

NEVINNÁ SMRT

Sedl jsem ku vínu
sám ve své samotě
řka si, že potěší
to zralé hrozno tě.

Vytrhl špunt jsem
ze skelného objetí
vysvobodil jsem ho
z ročního zajetí.

Zajetí hrdla ho
- krutého bachaře
sevřen byl jak ďábel
uvězněn na faře.

Vlil jsem si do skleny
půl deci radostí
bych trochu porozbil
těch denních všedností.

Kalné to bylo
- to víno, ach dobroto
čichati k němu jak jindy
dnes nešlo to.

Však řekl jsem chuti,
že na jazyk okusím
avšak jsem netušil,
že pak se zadusím.

Lapnul jsem po dechu
svíraje hrdlo si
po tomto ročníku
pomoci nešlo si.

Padl jsem na trávník
bulvy se draly ven
v záškubech nervů ké
odkud se braly jen.

Zemřel jsem trapně tak
na vlastní zahradě
těžko říct proč - možná
byl sem již na řadě.

Anebo na vině
špačků těch plechových
co rok sem strkají
zobáků jedových.